DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

ASCITE ABDOMINALI;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimæ FACULTATIS MEDICÆ decreto;

Pro GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

RANDAL JACOBUS SLACKE,

HIBERNUS,

SOCIET. HIBERN. MED. SOC. EXTRAORD.

Creſcit indulgens ſibi dirus hydrops,
Nec ſitim pellit, niſi cauſa morbi
Fugerit venis, et aquoſus albo
Corpore languor. HOR.

Ad diem 12 Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT MURRAY ET COCHRANE.

M,DCC,XCIV.

Hydropic wretches by degrees decay,
Growing the more, the more they waſte away;
In their own ruins they extended lie,
With thirſt and heat amidſt a deluge fry.

BLACKMORE.

VIRO INTEGERRIMO,

THOMÆ TENISON,

DE *CASTELLO TENISON*,

IN COMITATU *ROSCOMMON*,

ARMIGERO,

EX SENATORIBUS HIBERNICIS;

PROPTER MULTAS VIRTUTES EXIMIAS,

TUM PUBLICAS CUM PRIVATAS,

HAS STUDIORUM PRIMITIAS,

DAT, DICAT, CONSECRATQUE,

RANDAL JACOBUS SLACKE.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

ASCITE ABDOMINALI.

Auctore R. J. SLACKE.

OPERIBUS clari noſtri Profeſſoris MONRO, HUNTER, et aliorum illuſtrium auctorum, ſatis compertum eſt, omne cavum quod circuitui non inſervit, reſorbentibus vaſis copioſè ſuppleri; ſed præcipue, ubicunque liquida effuſa nullum alium exitum habent; tales exiſtunt tela celluloſa, abdominis, capitis, thoracis, et articulorum cavi-

tates. Hæ omnes, halitu tenuiſſimo, ſubtiliſſimo, aquoſo irrorantur, qui, nè nimium abundet, et corpus aliquid detrimenti inde capiat, vaſis abſorbentibus bibulis, quæ oſculis patulis in cava ubique hiant, citò reſorbetur, atque in ductum thoracicum vehitur. Hinc facilè patebit, quam æquilibrium, vaſa exhalantia inter et abſorbentia, proſperæ valetudini ſit neceſſarium; ſi enim plus humoris exhaletur quam abſorbentia haurire poſſint, hydrops parti vel toti corpori incidit; vel ſi culpa in vaſis reſorbentibus ſit, adeo ut muneribus ſuis fungi deficiant, etſi exhalatio non nimia ſit, idem contingit. Ex his plane apparet, hydropem ab æquilibrio, vaſa exhalantia inter et reſorbentia, amiſſo oriri.

Si de omnibus hydropis generibus tractarem, opus fortaſſè ultra legem tenderem; differere igitur tantum dè Aſcite Abdominali decrevi, qui a CULLENO celeberrimo concinnè et eleganter definitur his verbis: " Abdominis intumeſcentia tenſa, vix " elaſtica, ſed fluctuoſa."

MORBI

MORBI HISTORIA.

Aſcites ſæpe morbus idiopathicus, aliquando etiam et ſymptomaticus eſt, vel alios morbos, ut intermittentes, icterum, hepatitidem, ſcrofulam, ſcorbutum, rachitidem, et cætera ſubſequitur. Pedes et crura nonnunquam initio, ſæpius per morbi decurſum, intumeſcunt. Tuſſis ſicca et dyſpnæa haud raro inchoante morbo, ſæpius vero ingraveſcente, ſeſe oſtendunt; his ingens moleſtia, pervigilium, et ſuffocationis ſenſus, ægro decumbente, jungunt. Sitis inexplebilis, per totum morbi decurſum, ægrum vexat. Cibi deſiderium valdè imminuitur. Ægrotantem excruciant canalis alimentarii moleſtiſſima inflatio, et alia ſigna quæ vires concoctrices imminutas et depravatas eſſe teſtantur. Urina uſque ab morbi initio parcius ſolito excernitur, et potui qui aſſumitur, pro rata parte minimè reſpondet; fit craſſior, atque fuſci coloris, et ſedimentum lateritium deponit. Pulſus magis frequens, et debilis, aliquando tardior, quam na-

turalis evadit. Cutis per totum morbi decurſum arida et dura exiſtit, ſudor ægrè elicitur; alvus per totum morbum aſtricta eſſe ſolet, quanquam exempla non deſunt, ubi diarrhœa accedit. Progrediente morbo, tumor abdominis et pondus magis magiſque ſentiuntur. Tumor cum primum apparet in abdomen aliqua ex parte diffunditur, ſed plerumque in regione epigaſtrica ſe evidentius manifeſtat: gradatim vero per ventrem univerſum magis æqualis evadit. Diſtentio autem ſenſuſque ponderis, poſitura corporis mutata, nonnihil variant; namque pondus in latere, in quod æger decumbit, magis ſentitur, dum, in adverſo, eodem tempore, diſtentio aliquantum imminuitur. In omnibus ferè aſcitæ exemplis, in hoc morbi gradu, fluctuatio aquæ percepi poteſt, ſi medicus manum alteri lateri admoveat, et oppoſitum leviter feriat: interdum audiri poteſt; quinetiam eandem obſervare ſolet ægrotus, quando corpus cunque in lecto movet. Diſtentio in ſuperiori abdominis parte ſæpe tympanitica eſt, dum in inferiori fluctuatio percipitur. Ex hoc tempore functiones

naturales

naturales magnopere debilitantur, et vires artuum infigniter imminuuntur. Ad ſomnum perquam proclivis eſt æger, qui tamen brevis eſt, et eum potius fatigat, quam reficit. Vultus pallore leucophlegmatico obducitur, aut livore obſcuratur: corpus, pro auctu tumoris, emacreſcit. Rebus vero ita habentibus, progreſſus morbi modo tardior, modo celerior eſt: aliquando longum per tempus manet, dum vires vitales admodum imminui atque debilitari videntur. Immanes nonnunquam dolores per regionem hypogaſtricam lancinantes, una cum febre hectica, miſerum cruciant; convulſiones, et haud raro delirium vehemens, ſuperveniunt, mortem optatam prænunciantes. Interdum coma, apoplexia, delirium, amauroſis, vel animi deliquium, dum reliqua meliorem induunt faciem, cita et improviſa ægrum morte rapiunt.

DIAGNOSIS.

Hic morbus a tympanite ſignis ſequentibus facile dignoſcitur: in tympanite, fluctuatio vel nulla vel admodum obſcura percipienda eſt; neque preſ-

ſuræ

ſuræ facile cedunt integumenta: abdomen anterius magis quam ad latera tumet, minuſque ponderis habet tumor quam ex magnitudine ſua conjicere liceret; abdomen percuſſum tympani ſonum emittit; nifibuſque ad flatum expellendum plerumque vanis fatigatur tympaniticus æger; denique in omnibus ferè aſcitæ exemplis pedes tumeſcunt, in tympanite raro ſi unquam.

Suppreſſio menſtruorum; nauſea, quæ mulieres per primos graviditatis menſes ſolet infeſtare; mammæ intumeſcentes; corporis figura; motuſque præſertim fœtus, graviditatem ab aſcite diſtinguunt.

Hic morbus ab aſcite ſiccato nonnunquam difficillimè dignoſcitur: non raro tamen eos internoſcere poſſumus ex abſentia diatheſis hydropicæ; ex modo quo morbus apparuerit, et increverit; ex eo, quod ſanitas generalis aut nihil aut parum affecta fuerit, ab urina (morbi ſaltem initio) parum turbata; et denique ex ſpatio temporis quo morbus duraverit.

Causæ Prædisponentes sunt omnia quæ corporis tonum ac vigorem labefactant, atque causarum actionem excitantium faciliorem reddunt. Hujusmodi sunt

Vita otiosa vel sedentaria. Ut nihil ad corporis sanitatem quam exercitatio modica magis conducit, sic nihil ad vires ejusdem frangendas quam vita otiosa et nimis sedentaria, certius pollet.

Dieta parca, aquosa, vel minus nutriens. Hanc corporis robur vel firmissimi consumere posse, et ratio et experientia sat testantur: a tali enim victu corpus parum nutritum, debile, et exhaustum evadit; ideoque hydropi obnoxium.

Liquorum inebriantium, præcipue spirituum destillatorum, abusus. Hunc inter frequentiores hydropis causas uno ore referunt medici. " Nimis " excitando sæpe nocent; sæpius adhuc et magis " infirmando; *generi nervoso* imprimis inimici " sunt, et ventriculo, et jecori: unde infirmitas " generalis, et dirus et insanabilis hydrops, vel ab " hac,

" hac, vel ab obſtructionibus viſcerum, quas li-
" quores iſti gignere ſolent *."

Uſus narcoticorum, ut opii, theæ, coffeæ nimius. Hujuſmodi ſubſtantiæ effectus ſuos noxios in ventriculum primo edunt: mihi veriſimilè videtur, ſubſtantias narcoticas varias, quæ nunc in uſu ſunt, in cauſa eſſe cur hydrops inter hodiernos tantum graſſatur.

Ætas provecta. " Prima ætate, venæ multo
" quam arteriæ denſiores, firmiores, et validiores
" ſunt. Hæ vero, propter perpetuam quam pa-
" tiuntur preſſuram, et vim quoque quam inter
" contrahendam exerunt, indies firmiores, du-
" riores, et validiores evadunt, donec tandem
" vim venarum æquent vel ſuperent. Haud ra-
" ro in ſenibus pars magnæ arteriæ in ſubſtan-
" tiam corneam, vel demum in verum os conver-
" titur. Hinc prima ætate plus ſanguinis pro
" rata parte in arteriis, provecta autem plus in
" venis continetur †."

---

* Greg. Conſpect. Med. Theoret.

† Greg. Conſpect. Med. Theoret.

Plethora

Plethora arterioſa, a partu ad triceſimum quintum annum, maxime valet; poſtea copia ſanguinis redundans, viribus arteriarum auctis, in venas propellitur; hinc ſanguini affluenti minus liberum iter eſt, et ad vaſa exhalantia majore copia et velocitate impellitur.

Largæ exinanitiones, præſertim ſanguineæ. Omnem exinanitionem ſolito majorem, fluidis tam vitæ neceſſariis corpus privando, hominem adeo debilitare poſſe, et ſic viam patefacere diro hydropi, unicuique ſatis conſtat.

Temperamentum phlegmaticum, et ſolidorum laxitas nimia. Homines tali corporis habitu præditos, ſæpius hoc morbo periclitari, confitendum eſt omnibus. Huic quoque cauſæ forſitan tribuendum, quod fœminæ, quarum ſolida, quam virorum haud parum laxiora et debiliora exiſtunt, hydrope magis infeſtentur.

Morbi antecedentes. Hydropem ab aliis præeuntibus morbis aliquando naſci, neminem qui in re medica verſatur poteſt latere; quia corpus debile linquunt, et neceſſario hydropi obnoxium.

" Frequent relapſes (inquit cl. Pringle) brought " on viſceral obſtructions, which made the inter- " mittents more obſtinate and irregular, and to " terminate in a dropſy or jaundice *."

Pro cauſa hydropem excitante jure agnoſcimus quicquid vel exhalationem augeat, vel abſorptionem minuat. Inter cauſas exhalantia afficientes præcipue numerantur ſequentes.—Si ullo modo regreſſus ſanguinis ad dextrum cordis ventriculum per venas prohibeatur, ut majore vi per arterias impellatur in exhalantes, neceſſe eſt, hinc exhalatio adaugeatur, et niſi lymphatica humorem ſuperfluum reſorbeant, dirus ſupervenit hydrops.

Aliquid curſum ſanguinis venoſi afficiens libero ejus reditui obſtare queat: hujuſmodi ſunt, quædam conditiones cordis ipſius, quæ ſanguinis quantitatem ſolitam a vena cava accipere vetant; hinc polypi dextri cordis ventriculi, valvularum ejus oſſificatio, et graves vetereſque pulmonum

* *Vide* Diſeaſes of the Army.

obſtructiones,

obſtructiones, hydropem haud raro inducere inventa ſunt.

Sanguinis motum in venis ſingularibus interruptum hydropi creando ſufficere, docet obſtructio hepatis, vaſa enim hujus viſceris impervia facta ſanguini per venam portarum, et ramos ferè innumeros, delato, tranſitum negant: hydrops quoque ab hepate, quamlibet ob cauſam mole aucto, et venam cavam ita premente, ut motum ſanguinis venoſi ad dextram auriculam cordis in tranſitu ejus intercipiat, provenire poteſt. Auctores nonnulli inter hydropis cauſas, lienis affectus poſuere; an vero ab hoc ſolo unquam originem ducat, nondum ſatis conſtat; ſed potius credimus, has affectiones rariſſimè, ſi unquam, ſine connexis jecoris affectibus reperiri.

Plenitudo venarum univerſa exhalationi morbidæ non inimica eſt. Hanc plerumque efficiunt evacuationes, quibus corpus longum per tempus inſueverit, ſuppreſſæ; ut menſtrua, hemorrhois, et quælibit ſeroſæ; ſi hæ plenitudinem nimiam moveant, et ea in vena cava præcipue locum habeat,

plus minusve effusionis, reditum sanguinis a vasculis extremis tardiorem reddendo, inducet. Rem ita se nonnunquam habere, nihil dubito; celiberrimo CULLEN vero consentire mallem, hydropem a tali fonte ortum raro admodum, vel potius vix unquam occurrere, et suppressioni ipsæ, magis quam plethoræ ab ea pendenti, esse attribuendam.

Exhalatio etiam a venis singularibus obstructis intendi potest: nam exempla non desunt ubi hydrops a polypo in venæ cavo, vel tumoribus in tunicis formatis, libero sanguinis transitu per eam impedito oriebatur. Tumores quoque qui juxta adeo sunt venas, ut eas comprimant, hydropem creare haud raro reperti sunt; tales sunt scirrhi, steatomata, uterus gravidus, aneurismi, &c.

Impetus sanguinis adauctus originem ascitæ præbere dicitur, vi externa, veluti contusione, sanguinis impetu aucto magna vi intrat vasa exhalantia, quæ stimulo excitata fluidum serosum nimium egerunt: verisimilè tamen est, atoniam partis læsæ vel lymphaticorum rupturam a violentia ortam,

talis

talis effuſionis proximam eſſe cauſam. Febris etiam, quippe quæ motum ſanguinis per totum corpus mirè intendit, hydropi haud parum favere dicitur.

Relaxatio exhalantium pro frequentiſſima morbi, de quo nunc agitur, cauſa jure habetur; docent membra paralytica hydrope ſæpiſſime affecta: præterea hic morbidus exhalantium affectus clarius patet, ex multis exemplis, in quibus debilitas generalis obtinet; in tali enim ſtatu, vaſa ſanguifera tonum ſuum amittunt, langueſcit circulatio, et vaſa exhalantia, propter conditionem ſuam laxam atque debilem, nimium humorem effundunt, dum abſorbèntia, eandem debilitatem participantia, copiam liquoris ſolitam et juſtam imbibere recuſant, et ſic ad morbum inducendum conferunt.

Quanquam cauſæ jam dictæ hydropem per ſe inducere valeant, parte ſanguinis ſeroſa etiam non adaucta, facile tamen credas, auctum hujuſmodi morbidum hydropi amiciſſimum eſſe, præſertim ſi cum cauſis nuper allatis concurrat; ita quantitas

aquæ

aquæ inſolita, forma potionis in corpus ingeſta, hydropem induxiſſe dicitur.

Aqua ex atmoſphœra ambiente abſorpta copiam humorum in corpore augere poteſt, quod facilius accidet, ſi habitus relaxatus ſit, et circulatio langueat: frigus cum madore corpori debilitato admotum, perſpirationem imminuit, vel ex toto obſtruit: ratio tunc in aprico erit cur homines, qui regiones frigidas humidaſque habitant, hydropi præ cæteris obnoxii ſunt. Eximius Dr Monro his verbis utitur: "The people in Holland, and other "fenny countries, are more ſubject to dropſies, "than thoſe who live in a more pure and dry "air *."

Cum humores, qui ſolent excerni, ullo modo in corpore retineantur, partes ſanguinis aquoſæ nimius abundabunt; hinc dicitur ſecretionem urinæ impeditam originem hydropi dare, ſed mihi pabulum tantum illi ſuppeditare apparet; nam

* *Vide* Dr Monro on Dropſies.

hæc

hæc diminutio ſæpius effectus quam cauſa, ſaltem aſcitæ, evadit.

Exinanitiones immodicas tonum corporis frangere, ſicque, inter alia innumera mala, diro hydropi viam ſternere, omnibus, qui in re medica verſantur, notum eſt.

Digeſtionis et aſſimilationis vitia hic locum ſibi vindicant; vitia ventriculum, vel alia organa quæ alimentorum concoctioni inſerviunt, afficientia, inter cauſas hydropis jure recenſentur.

Vix dubitari poteſt, quin ruptura lymphaticorum morbo aliquando originem dederit; præterea, a compreſſione ductus thoracici proveniſſe dicitur.

De abſorptione imminuta, ut hydropis cauſa, reſtat ut paucula differamus. Vaſa reſorbentia attractione capillari fluida quidem imbibire poſſunt, ſed vis eorum muſcularis requiritur ad fluidorum motum continuandum. Hinc patet paralyſeos poteſtas in creando hydrope inſignis; in paralyſi eadem cauſa, quæ exhalantibus tonum aufert, et effuſionem adauget, inhalantia ſimiliter afficit,

et

et abſorptionem aut valdè minuit, aut planè ſiſtit. Idem efficere dicuntur lymphaticorum, aut ſaltem glandularum conglobatarum obſtructiones: ſed hanc opinionem debilitat libera et amica lymphaticorum inter ſe communicatio; inſuper glandulæ lymphaticæ iterum iterumque obſtructæ, tumefactæ, ac induratæ, repertæ fuerunt, nullis commitantibus hydropis ſignis.

Si phenomena morbi accuratè perpendamus, bene perſpicuum erit, CAUSAM PROXIMAM exhalationem adauctam, vel abſorptionem imminutam, vel utramque ſimul conjunctam, exiſtere.

NONNULLORUM RATIO SIGNORUM.

OEdema artuum inferiorum.—Hoc, morbo recente, a debilitate omnium vaſorum, ortum ducere videtur; cum vero ſub morbum extremum accedit, a venæ cavæ inferioris, venæve illiacæ compreſſione pendet.

Dyſpnœa, tuſſis.—Dyſpnœa, quæ aliquando ſub morbi initium apparet, a debilitate totius corpo-

ris,

ris, vel muſculorum et organorum quæ reſpirationi ſubſerviunt, oriri poteſt; gradibus vero morbi provectioribus, a quantitate aquæ in abdomine congeſtæ plerumque proficiſcitur, quæ, diaphragma ſurſum trudendo, cavum thoracis imminuit; ita ſanguis, præter conſuetudinem, in pulmonibus accumulatur, veſiculæ aëreæ aliqua ex parte comprimuntur, et reſpiratio moleſtiſſima, et difficillima evadit.

Tuſſis irritatione, a cauſis jam memoratis inducta, oriri videtur.

Cutis arida, urina parca, ſitis adaucta, alvus adſtricta. Hæc ſigna inter ſe cauſas communes habent, curſum puta humorum tenuiorum abdominis cavum verſus, unde ſecretiones aquoſæ in reliquis partibus diminuuntur.

Pulſus varius. Initio morbi, cum irritatio non eſt magna, pulſus regularis, tametſi debilis, exiſtit; at morbo provectiore, irritatione, doloribus, aliiſque cauſis auctis, pulſus et frequentior fit, et magis inæqualiter micat.

Appetitus imminutus. Tonus ventriculi adeo neceſſarius eſt ad conſervandum appetitum, ut ni-

hil mirum ſit, in aſcite, ubi debilitas totum corpus pervadit, appetitum male ſe habere; ſed veriſimile eſt, vim aquæ relaxantem in ventriculum ipſum agere, et ſic debilitatem inducere.

Faciei totiuſque corporis pallor—a prava aſſimilatione concoctioneque, et a debilitate generali, pendet.

Febris Hectica—a doloribus continuis, et ab fluidis acribus, quæ humores circumfluos ingreſſa, corpus totum magnopere irritant, originem ducit.

Dolores excruciantes—immodicæ abdominis diſtentioni, necnon viſcerum inflammationi, aſcribuntur.

Prognoſis valde infauſta eſt, et cautiſſimè proferenda: quippe cum aſcites ſit morbus, cujus ſymptomata adeo fallacia exiſtunt, ut multi, qui jam convaleſcere viſi ſint, morbo ſubito rapiuntur. Attamen, ſi ſymptomata haud multum inſtent; ſi non frangantur vires; ſi nulla adſit obſtructio; ſi aquæ congeſtio adhuc parva ſit; ſi reſpiratio illæſa maneat; ſi abſit tuſſis; ſi ſitis non urgeat importuna;

portuna; denique, si æger junior sit; tum fausta augurari licebit.

Contra, si æger sit debilis; si appareant obstructionis signa; si tussis, dyspnœa, sitis, et febris malè urgeant; si æger sit provectiore ætate; si in abdomine magna vis aquæ, acris, et putridæ accumuletur; si remedia quæ bonos effectus edere solent incassum jam adhibita fuerint, morbus insanabilis enumerandus est: dolores excruciantes, coma, delirium, vel convulsiones graves, mortem ferè semper portendunt.

METHODUS MEDENDI

Tria complectitur consilia; quorum primum est causas remotas, si etiamnum adsint, tollere; secundum, humorem serosum jam collectum evacuare; tertium, vim corporis restituere.

Quantum ad consilium primum attinet, ab omnibus hydropis causis remotis sedulò abstineatur: aliquando vero infelicitèr accidit, quod ascites ab hepatis obstructione originem habet; hydrargyrus

hic optimum remedium eſt; in pleriſque exemplis id, cum remediis evacuantibus, adhibere poſſumus, utpote quod actioni eorum non ſolum non adverſatur, ſed etiam inſignitèr favet.

Ad conſilium ſecundum efficiendum multa remedia in uſu ſunt, de quorum præcipuis in ordine differere volo.

Parcenteſis. De hujus commodo inter medicos multum certatum eſt; dum alii certum ferè eſſe remedium, alii contra mortem properare opinantur. Corpus debile, et obſtructiones viſcerum, eam vetant. Poſt paracenteſin periculum non abeſt; nam omni ferè ſymptomate ſublevato, ſine ulla evidente cauſa, ſæpe pereunt ægri. Periculum oriri videtur, aut aëre per puncturam intrante, (quem experimentis eximii Profeſſoris Monro ſatis compertum eſt, in nullam cavitatem clauſam ſine peſſimis ſequelis admitti poſſe,) aut ex relaxatione ſubita partium continentium aquæ tenſione ſublata; hinc multa mala ex paracenteſi orientia, compreſſione ſatis firma ſublevantur. Si querantur medici paracenteſin nunquam votis reſpondere, effectus ejus infauſtus

operationi

operationi nimis ſero factæ fortaſſe tribuendus eſt. Eruditus Profeſſor nuper citatus in prælectionibus ſuis, quam primum fluctuationis ſigna aderant, puncturam jubet. Paracenteſis organis vitalibus amica eſt: facilitando circulationem in vaſis abdominalibus, occaſionem præbet, varia, quæ permanentem hydropis curam efficere promittant, remedia fauſtè adminiſtrandi.

Emetica. Hæc motum ſanguinis per abdomen promovent, viſcera ejus ſtimulant, varias ſecretiones et excretiones intendunt, et actionem reſorbentium excitant; plura exempla ſunt, ubi vomitio ſpontanea aſciten omnino ſuſtulit, ſine ullius medicamenti auxilio. Valentiora ſunt præparata ex antimonio. Zincum vitriolatum, cuprum vitriolatum, turpethum minerale, &c. ſunt remedia gravia, quæ non niſi cautiſſimè exhibias. Emetica mitiora, ut ipecacoanha, ſcilla, nonnunquam cum fructu adminiſtrata fuerunt. Cathartica varia in uſu ſunt, viz.

Draſtica: horum præcipua, elaterium, gambogia, ſcammonium, helleborus, jalapa, diverſa

ex

ex hydrargyro præparata, vel ſola, vel aliis purgantibus adjuncta; ſi aquam evacuent, plurimum proſunt: ſi vero hoc non præſtent, in uſu eorum minimè perſtandum eſt. SYDENHAMUS ſagax, ab uſu eorum per quam debiles, et mulieres, quæ in hyſteriam proclives ſunt, religioſe abſtinere jubet.

Mitiora: hujuſmodi ſunt caſſia, manna, pruna, tamarindorum fructus, et ſimilia. Hæc vero omnia nihil aliud ferè quam fæces evacuant, et igitur in caſibus hydropicis parum proſunt. Tartarus purificatus in hoc morbo nuper laudes acquiſivit maximas; accuratiſſimus Profeſſor HOME eo optimo ſucceſſu uſus eſt: de hoc vero medicamento ſub claſſe ſequenti fuſius diſſerere ſtatui.

Diuretica: Renes, ad tranſmittendas hydropicorum aquas, inter emunctoria, primum merito ſibi locum vindicant. Ad ea, potiſſimum morbo provectiore, confugerunt medici. Hoc commodum ſibi proprium habent, quod ægrotum multo minus, quam quælibet alia medicamenta quæ ſumi poſſunt, debilitant, et per ſpatium temporis longius, ſine ulla intermiſſione, adhiberi poſſunt. Ju-

re

re igitur dolemus effectus eorum tam ambiguos esse, ut nemo medicorum polliceri possit, se ægro cuiquam per ulla medicamenta urinam esse moturum: igitur, si unum incassum fuerit adhibitum, ad aliud decurratur. Diuretica in diluentia, salina, et acria dividuntur.

Diluentia cum utilitate administrata fuerunt hydropicis. Sub diluentium nomina veniunt omnia quæ partem sanguinis seroſam adaugent, aqua pura imprimis, et omnis ferè potus, quamvis mitissimus. Ad urinam vero ciendam multo efficaciores existunt potus, qui aliquid acrimoniæ in se habent; quales sunt cerevisia tenuis et acris, vina austera, aqua cardiaca, (Anglis punch dicta), et similia.

Diuretica Salina sunt, tartarus purificatus, et sales alkalini.

Tartarus purificatus, qui e sale medio et acido constat, jure recensetur inter medicamenta diuretica. Præclarus Professor Home virtutes hujus salis plurima aqua soluti multis experimentis comprobavit; et nuper eruditus Professor Gregory, in

Nosocomio

Noſocomio noſtro Edinenſi, tartarum purificatum feliciſſimè adminiſtravit *.

Sales alkalini magna quantitate aſſumpti vires diureticas oſtendunt; ſed in doſibus minoribus exhibiti haud multum proſunt. Si diu in uſu eorum perſtetur, fermentationem ſepticam, febrem, ſitim, et multa alia ſigna magnopere augere dicuntur.

Diuretica acria ſunt, ſcilla, allium, cantharides, digitalis, nicotiana.

Scilla remedium eſt præſtantiſſimum, et, ut alii volunt, omnium totius diureticorum longè certiſſimum. Hujus remedii vires haud parum au-

---

* Exemplum inſigne ſequens quanta vi diuretica hoc pollet remedium, hyeme proximè elapſo, in Noſocomio Edinenſi mihi contigit videre. Vetula quædam hydropi pertinaci laborans, dum variis medicamentis incaſſum tentatis perparce urinam reddere perſtabat, tandem, ſuadente GREGORY, *tartarum purificatum*, electuarii forma, aſſumere cœpit, quorum ope, tribus ſolummodo diebus interpoſitis, quatuor et viginti horarum ſpatio, libras urinæ duodecim, et in ſequenti die novem peroptatò reddidit.

geri,

geri, ſi ſimul adhibeatur hydrargyrus, opinatur Gregory noſter, multiſque, in quibus feliciter uſurpatus fuit, exemplis opinionem hanc ſatis confirmavit. Hæc medicamenta ſeparatim tutius exhibentur, ſcilla nempe mane, hora ſomni hydrargyrus: vel hydrargyro ptyalyſmum uſque ad lenem prius aſſumpto, ſcilla poſtea cum maximo fructu datur.

Allium. Nucleos hujus oleo imbutos, integros devorare oportet; multis in exemplis ſecretionem urinæ excitaſſe dicuntur.

Cantharides inter remedia diuretica recenſitæ fuerunt, et medici, quodam falſo principio decepti, ad earum uſu decurrerunt, etenim veſicam urinariam potius quam renes ſtimulare videntur, et adminiſtratio earum non frequenter gravi incommodo, vel etiam periculo vacat.

Digitalis purpurea. Haud deſunt exempla in quibus feliciter uſurpatum eſt hocce remedium; minimè vero negandum eſt, quin ipſum, æque ac alia hujuſce claſſis medicamenta, ſæpe ſpem fefellerit: effectus diri ab uſu ejus intempeſtivo, vel te-

merario proveniſſe dicuntur; parva etiam quantitate nauſeam et vomitum ſæpe ciet, ſed a quantitate nimia devorata, viſus depravatio, vertigo, capitis dolor, vomitio gravis, hypercatharſis, et etiam mors ipſa; haud ſemel acciderunt. Cautè igitur adhibendum eſt remedium tam anceps et periculoſum. Pulſuum arteriarum vis et frequentia, ſemper ferè ab ejus uſu imminuuntur: hoc ſemper in memoria tenendum eſt, a doſibus parvis incipiendum eſſe, quæ gradatim, pro effectibus in ægrum editis, augere decebit.

Nicotiana iiſdem premitur difficultatibus ac digitalis, igitur eadem monita, quæ ſupra de uſu digitalis protuli, hic quoque attentionem merentur.

Sudorifica. Hæc utiliſſima ſunt, ſi hydrops a perſpiratione impedita oriatur. Plus in anaſarca quam aſcite, prodeſſe feruntur; eorum vero utilitatis multa ſunt exempla. Inter medicamenta autem quæ hac facultate pollent, efficaciſſima ſunt antimonii præparata, vel ſola, vel opio conjuncta, et pulvis ipecacoanhæ compoſitus. Hydrargyrus aliis hujus claſſis remediis adjunctus in provocando

do ſudore magnopere valet. Hoc melius fiet, ſi hydrargyrus per aliquot dies prius datus fuerit, ut corpus probè pervadat, et os nonnihil afficiat. Sed uſui diaphoreticorum objici poteſt, cutem poſt operationem eorum peractam, frigori magis ſenſilem eſſe factam, et eorum ſæpe uſum ſequi debilitatem.

Sialagoga. Hydrargyrus inter ſialagoga princeps eſt, et cautè adhibitus multum promittit, præſertim, ubi morbus a viſceris obſtructione, hepatis, exempli gratia, ſcirrho, originem trahit. Noſter GREGORY de ægroto mentionem facit, qui hepatis ſcirrho et aſcite laborans, hydrargyrum muriatum mitem cum jalapa ſumebat, fruſtra quidem quod ad alvum, ſed ſalivatio ſuperveniens, et ſcirrhum depulit atque hydropem.

Ubi magna debilitas corporis apparet, remedia tonica, de quibus poſtea agere ſtatui, aut ſola, aut aliis remediis conjuncta, optimè jam, etiam ab initio, adminiſtrantur.

Nunc ad tertium pervenimus conſilium, amiſſum nempe corporis vigorem reſtituere. Remedia quæ

huc pertinent, ſunt, dieta imprimis roborans, exercitatio, medicamenta tonica, fricationes, et lavatio frigida.

Dieta. Cibus concoctu facilis, nutriens, et aliquatenus cardiacus, ægro præbeatur, (carnem aſſam præferendam eſſe dicunt), panis benè fermentatus; vini generoſioris modica quantitas, aut ſpiritus diſtillatus aqua probè dilutus; liquor modo laudatus (gin-punch), ut vi diuretica ſimul ac cardiaca gaudens, haud inepte laudatur.

Medicamenta Tonica—velut chalybs, cortex cinchonæ, amara varia, vel ſola, vel aromaticis conjuncta, toti corpori, ſed præcipue ventriculo, vigorem reſtituunt.

Exercitatio ſub Jove pleno, puro, et ſicco, præſtantiſſimum remedium præbet; partes ſolidas firmat denſatque, ſecretiones atque excretiones expedit; bonum appetitum conciliat; alimentorum concoctionem efficit; et corpori vigorem et animo hilaritatem denique impertit. Quod vero ad ejus modum attinet, is qui ægrotanti gratiſſimus eſt, et

viribus

viribus ejus aptiſſimus, optimè convenit; at exercitatio immodica ſedulo vitanda eſt.

*Fricti*o ſimili qua exercitatio virtute quodammodo pollet, et præcipue, cum huic locus eſſe nequeat, ad illam confugiendum eſt; motum ſanguinis per venas promovet, actionemque reſorbentium excitat.

Lavatio frigida minimè eſt uſurpanda, donec æger vires priſtinas, partim ſaltem, recuperaverit. Cum res ita ſit, ad ſanitatem reſtituendam nihil magis pollet, niſi vetet affectio topica.

FINIS.